

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S.**, so sídlom v B., pobočka M., so sídlom v M.M., proti povinnému **M.**, s.r.o., naposledy so sídlom v M.M., **o vymoženie 1 763,56 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde M. pod sp. zn. 8 Er 549/2005, o dovolaní súdneho exekútora JUDr. B. J., so sídlom Exekučného úradu v M.M., proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. októbra 2011 sp. zn. 11 CoE 71/2011, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie súdneho exekútora **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd M. uznesením zo 14. januára 2011 č.k. 8 Er 549/2005-22 exekúciu zastavil a oprávnenú zaviazal zaplatiť súdnemu exekútorovi JUDr. B. J., so sídlom v M.M. trovy exekúcie 44,49 Eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že povinný bol vymazaný z obchodného registra na základe rozhodnutia súdu o zrušení konkurzného konania pre nedostatok majetku podľa § 68 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Vychádzal z ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ a h/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a keďže konkurz bol zrušený pre nedostatok majetku povinného a tento nestačí ani na úhradu trov exekúcie, exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku. Vychádzajúc z ustanovenia § 196, § 200 ods. 2 a § 203 ods. 2 Exekučného poriadku mal za to, že s prihliadnutím na dôvody zastavenia exekúcie (nedostatok majetku povinného) je potrebné na náhradu trov exekútora zaviazat' oprávnenú. Za nevyhnutné trovy exekúcie, potrebné na účelné vymáhanie nároku oprávnenej, považoval sumu 44,49 Eur.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie súdneho exekútora uznesením z 28. októbra 2011 sp. zn. 11 CoE 71/2011 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie zmenil tak, že náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. B. J., N.M., nepriznal. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ktoré je výnimkou zo zásady ustanovenej v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku (podľa ktorej trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný) a z ktorého vyplýva, že v prípade zastavenia exekúcie môže súd uložiť oprávnenému povinnosť uhradiť trovy exekúcie výlučne iba vtedy, ak oprávnený zastavenie exekúcie procesne zaviniť. Predpokladom uloženia tejto povinnosti oprávnenému je uváženie súdu, či oprávnený neakým spôsobom zaviniť zastavenie exekúcie. Pri rozhodovaní o tom, či oprávnený zaviniť zastavenie exekúcie, je potrebné vychádzať z toho, že nárok na náhradu trov exekúcie je nárokom, ktorý má základ v ustanoveniach práva procesného a nie práva hmotného. Preto o tom, či oprávnený zaviniť zastavenie konania, možno uvažovať len z hľadiska procesného a posudzovať ho podľa procesného výsledku. Pod „zavinením oprávneného“ v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba preto rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávneného, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie. Povinnosť oprávneného nahradiť trovy exekúcie podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku prichádza do úvahy len v prípade, ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku). Poukázal tiež na v súdnej praxi ustálený názor, že procesné zavinenie oprávneného na zastavení exekúcie neprichádza do úvahy ani v prípade, ak v priebehu exekučného konania povinný stratí spôsobilosť byť účastníkom konania. V danom prípade z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a o trovách exekúcie rozhodol podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku. Odvolací súd však bol toho názoru, že ani za takejto situácie oprávnená nemusí znášať trovy exekúcie. Návrh na vykonanie exekúcie oprávnená podala 24. novembra 2005 a ani pri náležitej opatrnosti nemohla predvídať, že na majetok povinného bude 7. novembra 2007 vyhlásený konkurz a že od 17. októbra 2009 bude povinný na základe rozhodnutia súdu zrušený, teda že povinný zanikne, preto možno za takéhoto stavu ustáliť záver, že nárok exekútora nemusí byť uspokojený.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie exekútor, ktorý prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a ako dovolací dôvod

uvádzal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Poukázal na to, že trovy exekúcie vznikajú na ťarchu účastníkov exekučného konania, t.j. povinného alebo oprávneného, v žiadnom prípade nie je na ťarchu exekútora, pretože on je „iba vykonávateľ svojej zákonnej povinnosti,“ s účastníkmi nemá nič spoločného. Účelom exekučného konania je nútený výkon judikovanej povinnosti obsiahnutej v exekučnom titule za zákonom stanovených podmienok a pod zákonnou kontrolou. Ak teda exekútor na dosiahnutie účelu zákona vykonáva určité procesné úkony, vymedzené v exekučnom poriadku, potom vykonáva úkony potrebné na účelné vymáhanie nároku oprávneného, s čím sú spojené trovy exekúcie. V prejednávanej veci bola exekúcia zastavená, na rozhodnutie o náhrade trov konania bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 200 a nasl. Exekučného poriadku. Bol toho názoru, že ustanovenia Exekučného poriadku, ktoré upravujú náhradu trov exekúcie musia byť aplikované a interpretované s ohľadom na špecifické postavenie exekútora v exekučnom konaní. Ak na jednej strane zákonodarca vyjadril v celku zjavne svoj úmysel, aby exekútor vykonával svoju činnosť za odplatu, nemožno ďalšie ustanovenie toho istého právneho predpisu aplikovať a interpretovať úplne opačne, s týmto úmyslom v rozpore a ignorovať tak špecifické postavenie exekútora v exekučnom konaní tým, že sa mu odoprie právo na náhradu trov exekúcie. Podľa jeho názoru v žiadnom prípade nie je možné exekútorovi nepriznať odmenu a náklady vzniknuté v rámci exekúcie pokiaľ sám exekútor nezapríčinil a nezavinil to, že exekúcia musela byť zastavená. Žiadal preto, aby najvyšší súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Oprávnená nepovažovala dovolanie súdneho exekútora za dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie staviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach, vo veciach upravených zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko v prejednávanej veci je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania súdneho exekútora z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide to u nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého

účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených vád v dovolaní tvrdená nebola a dovolacím súdom nebola ani zistená.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie súdneho exekútora ako neprípustné § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, pretože oprávnenej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júna 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková